

udrette noget; de have et stort Flertal i dette Ting og et stort Flertal i Befolkningen, de have Kongens Tillid, og de holde i deres egen Haand, om de ogsaa ville have Flertal i det andet Ting. Derfor hilser jeg for mit Vedkommende den ny Regering velkommen med de varmeste Ønsker. Jeg tror, at enhver Rigsdagsmand her i dette Ting af Flertallet vil gøre sit til at gøre dem Arbejdet let og fjerne de Sten, der kunde ligge paa deres Vej.

Oscar Hansen: Den højtærede Finansminister fortjener Anerkendelse for det Register, han har ladet udarbejde til Finanslovsforslaget. Imidlertid, hvor nyttigt end denne Reform er, idet den sparer en hel Del Tid for ikke faa af Tingets Medlemmer, vil der, efterhaanden som Tiden skrider frem, være andre Forbedringer, der kunde træffes paa Finansloven, Forbedringer af en mere organisk Natur. Den ofte højest ejendommelige Postering paa Finanslovsforslaget hidrører jo dels fra, at Forslaget gaar ud paa en Bemyndigelse til at opkræve Indtægter og afholde Udgifter og dels er og vedbliver at være et Overslag, saa at den almindelige Fremgangsmaade, f. Eks. over for Regnefejl, kan anvendes over for Loven, selv efter at Kongen har sat sit Navn under den, og denne Forslagets Ejendommelighed, at det er et Overslag mere end en Lov i Ordets egentlige Forstand, hvad Finansloven aldrig vil blive, hverken efter sit Væsen, sit Indhold eller sin Varighed — spores paa mange Punkter. Jeg skal straks komme ind paa enkelte af dem, jeg vil blot her henlede den højtærede Finansministers Opmærksomhed paa, at naar man tager Regnskabet over Statskassens Reservefond, Statsanstalten for Livsforsikrings Reservefond og Jernbanernes Reservepensionsfond, ses det, at disse Fond have anbragt c. 15 Mill. i udenlandske Papirer og deraf igen de 10½ Mill. i russiske Papirer og de øvrige faa Mill. i de øvrige Staters Papirer. Det er til at forstaa, hvorfor et i alt Fald efter danske Forhold saa betydeligt Beløb er anbragt i russiske Papirer, idet Rentens Størrelse i Forhold til Indkøbsprisen gør sig gældende; men dette Hensyn er dog ikke det vigtigste for et Reservefond, og jeg kunde tænke mig Muligheden af, at det var mere betryggende for den danske Statskasse, hvis Reservefondens Kapitaler vare fordelt mellem flere Staters Papirer end nu. Jeg gaar imidlertid ud fra, at den højtærede Minister har sin Opmærksomhed henvendt paa dette Punkt.

Man kan ikke af det foreliggende Finanslovsforslag saa lidt som af en vedtagen Finanslov faa noget egentligt Billede af, hvorledes Staten anvender sine Udgifter paa det ene eller det andet Omraade. Tager man saaledes § 21, Kultusministeriets Budget, ser man det opført med ca. 7 Mill., af hvilke omtrent ½ Mill. gaar til gejstlige Formaal, som jeg ikke her skal omtale. Tilbage er da 6½ Mill., og man fristes da til at tro, at det er det Beløb, som Staten anvender paa Oplysning. Videnskabs, Kunst, Opdragelse o. s. v., men det forholder sig langt fra saaledes. Det vilde være i højeste Grad urigtigt, hvis man mente, at Statskassen anvendte saa og saa meget paa Landbruget, saa og saa meget paa Justitsen, saa og saa meget paa Krigsvæsenet og kun 6½ Mill. paa Oplysnings- og Opdragelsesvæsenet. Sagen er nemlig den, at saa at sige alle Ministrene optræde som Pædagoger i større Stil. Man vil ved at gennemløse de vedkommendes Budgetter let opdage, at saa at sige alle Ministrene bestyre Skoler, afholde Eksaminer, trykke Lærebøger, holde belærende Foredrag og deltage i det hele i Oplysningsvirksomheden paa de fleste Punkter, hvor det er muligt, at den kan drives. Paa Udenrigsministeriets Budget finde vi saaledes 10,000 Kr. til „Aviser, Bøger og Pressen“, hvori der ligger, at Aviser ikke høre med til Pressen, hvilket man ellers kunde være tilbøjelig til at antage, men det staar saaledes paa Udenrigsministeriets Budget. Desuden vil jeg antage, at en Del Konsulatudgifter ere Udgifter til Fremme af Oplysningen her i Landet. Den højtærede Landbrugsminister lader afholde Foredrag for Landboere for 6,000 Kr., han har betydelige Beløb til Raadighed til Konsulenterne, han lader afholde Kursus for Husmænd, og han bestyrer hele Veterinær- og Landbohøjskolen. Han udgiver Beretninger, Tidsskrifter, bestyrer biologisk Station, altsaa en ikke ringe pædagogisk Virksomhed. Indenrigsministeren bestyrer de tekniske Skoler, han lader ligeledes afholde oplysende Foredrag til et Beløb af 8,000 Kr., bestyrer Fagskoler, kunstindustrielle Skoler, har Museer under sig og Handelsskoler; la Cours Vindmølle vil jeg forbigaa. Desuden driver han geologiske Undersøgelser i Grønland. Ministeren for offentlige Arbejder synes aldeles ikke at være Pædagog, for saa vidt man kan slutte af Finansloven, men vil man undersøge Statsrevisionens Betænkninger, Statsregnskaberne og de specielle Regnskaber for de forskellige Etater, vil